

**MAAILMAN PARANNUS
EI VAADI IHMETEKOJA**
LUPAUKSET ON PIDETTÄVÄ – SAAVUTUKSET PUHUVAT PUOLESTAAN

VESIPULLOTEMPAUS

GLOBBARIN
TAUSTA-AINEISTO
2007

Sisällys

1. Lupaukset on pidettävä – saavutukset puhuvat puolestaan.....3
2. Näin osallistut: edustajatapaamisen järjestäminen.....6
Askel 1: Kutsu vaalipiiriä yksi tai useampi kansanedustaja tapaamiseen...7
Askel 2: Tilaa materiaalit.....8
Askel 3: Valmistaudu tapaamiseen.....11
Askel 4: Kerro miten meni!.....11
3. Kehitysyhteistyön määrästä ja laadusta.....12

Liitteet: Palautelomake
Malliviesti kansanedustajalle

Lisätietoa globbariverkostosta: www.globbarit.fi

Tiedustelut ja materiaalitilaukset

► Valia Wistuba

Kehityspoliittinen sihteeri
(09) 584 23 242

► Kaisu Tuominen

Järjestökoordinaattori / kampanjat
(09) 584 23 225

Kehitysyhteistyön palvelukeskus Kepa
Töölöntorinkatu 2 A
00260 Helsinki

Kaisu Tuominen 8.10.2007

Kepan toimintaa tuetaan julkisin varoin ulkoasiainministeriön kehitysyhteistyöosaston kansalaisjärjestömäärärahoista.

LIITE 1

MALLIVIESTI KANSANEDUSTAJALLE

Arvoisa /vaalipiiri/ kansanedustaja,

Haluaisin tavata Teidät keskustellakseni kanssanne kehitysyhteistyön tarpeellisuudesta ja vaikuttavuudesta.

Valtakunnallinen globbarit-verkosto haluaa tuoda esille kehitysyhteistyön vaikuttavuutta eduskunnassa torstaina 18.10.2007 käynnistyneellä vesipullotempauksella. Mihin kehitysyhteistyötä tarvitaan, mitä sillä on saatu aikaan ja miksi Suomen tulisi täyttää 0,7 prosentin kansainvälinen kehitysapusitoumuksensa? Paraskaan apu ei auta, ellei sitä anneta riittävästi.

Toivon, että voitte tavata minut /vaalipiiri/ alueella esimerkiksi maakuntapäivänne yhteydessä keskustellaksemme lisää aiheesta.

Ystävällisin terveisin,

/Nimi/Yhteystiedot/Oma vaalipiiri/

.....

Kansalaisten ja järjestöjen valtakunnallinen globbarit-verkosto kannustaa päättäjiä tekemään Suomesta aktiivisemmän toimijan globaalien eriarvoisuuden poistamiseksi. Lisätietoa verkoston toiminnasta löytyy osoitteesta www.globbarit.fi

Globbarit seuraavat kansanedustajien tekoja ja massaglobbaustapahtumassa 25.5.2007 annettujen lupauksen toteutumista. Voit tarkistaa oman pistetilanteesi globbarien sivuilla osoitteessa www.globbarit.fi/edustajaseuranta/peukkutaulukot

Verkostoa koordinoi Kehitysyhteistyön palvelukeskus Kepa ry, joka on 270 suomalaisen kehitysyhteistyötä tekevän ja globaaleista asioista kiinnostuneen kansalaisjärjestön kattojärjestö. Lisätietoa www.kepa.fi

Usein kehitysmaiden köyhien ihmisten elämään välittömimmin vaikuttavat köyhdyttävät rakenteet ja mekanismit ovat luonteeltaan paikallisia tai kansallisia, eivätkä Suomen hallitus tai suomalaiset voi niihin siten suoraan vaikuttaa. Kuitenkin myös kansainvälisellä toimintaympäristöllä on suuri merkitys kehitysmaiden ihmisten mahdollisuuksille vaikuttaa omaan elämäänsä ja saavuttaa ihmisarvoiset elinolot.

Kehitysyhteistyöllä voidaan lievittää köyhyyden aiheuttamaa pahoinvointia esimerkiksi järjestämällä ihmisille terveydenhuolto, peruskoulutus ja puhdasta vettä. Parhaimmillaan kehitysyhteistyöllä voidaan myös murtaa köyhdyttäviä rakenteita, jos sillä lisätään ihmisten kykyä osallistua omaa elämäänsä koskevaan päätöksentekoon ja rahoitetaan köyhien maiden aidosti omaehtoista kehityspolitiikkaa.

Pahimmillaan kehitysyhteistyö voi kuitenkin olla jopa köyhdyttämistä. Avunantajat edellyttävät kehitysmailta tietynlaista talouspolitiikkaa kehitysapunsa ehtona ja vaikuttavat siten voimakkaasti köyhien maiden politiikkaan. Kansainvälisten rahoituslaitosten vaatimuksesta kehitysmaat ovat leikanneet julkisia varojaan, poistaneet kaupan esteitä ja yksityistäneet valtionyhtiöitä. Uudistuksilla on ollut monissa maissa kohtalokkaita seurauksia köyhimmille ihmisille.

Köyhdyttämisen lopettamisen kannalta haasteita ovat sekä kehitysyhteistyön määrä että laatu. YK on arvioinut, että kehitysrahoitus pitäisi kaksinkertaistaa, jotta vuosituhattavoite äärimmäisen köyhyyden puolittamisesta vuoteen 2015 mennessä voitaisiin saavuttaa. Kehitysyhteistyönlaatua pitäisi parantaa lisäämällä köyhien maiden ja ihmisten päätäntävältä rahojen käytöstä ja suunnamalla varat köyhimmille ihmisille.

1. LUPAUKSET ON PIDETTÄVÄ – SAAVUTUKSET PUHUVAT PUOLESTAAN

Vesipullotempauksella globbarit kertovat kansanedustajille kehitysyhteistyön tarpeellisuudesta ja vaikuttavuudesta. Konkreettisenä esimerkkinä on puhdas vesi. Tempauksen ideana on jakaa kansanedustajille vesipulloja, jotka sisältävät tietoa sekä kehitysyhteistyövarojen määrän että kehitysyhteistyön laadun tärkeydestä.

PARASKAAN APU EI AUTA, JOLLEI SITÄ ANNETA RIITTÄVÄSTI

Vesipullotempauksen välittömänä tavoitteena on vaikuttaa kehitysyhteistyömäärärahojen nostamiseen vuoden 2008 talousarviossa. Suomi on jo vuosia sitten sitoutunut nostaamaan kehitysyhteistyövarat YK:n suosituksen mukaisesti 0,7 prosenttiin bruttokansantulosta (bktl). Esimerkiksi tänä vuonna 2007 apuvarat jäivät kuitenkin kauas tavoitteesta niiden ollessa noin 0,43 prosenttia bktl:sta.

Kehitysyhteistyön määrän lisääminen ei automaattisesti ratkaise sen laatuun liittyviä haasteita. Keskeistä kehitysyhteistyön laadun parantamiseksi on köyhien maiden ja ihmisten päätäntävällän sekä vastuun lisääminen, koordinaation parantaminen rahoittajien välillä ja varojen suunnautaminen kaikkein köyhimmille ihmisille.

LUPAUKSET ON PIDETTÄVÄ

Vesipullotempaus on jatkoa 25. toukokuuta 2007 järjestetyille massaglobbaukselle. Tuolloin ihmiset eri puolilta Suomea tapasivat oman vaalipiirinsä kansanedustajia ja globbasivat yhteensä 116 kansanedustajaa.

Suuri osa edustajista sitoutui konkreettisiin toimiin globaalien köyhyyden ja eriarvoisuuden poistamiseksi, muun muassa varmistamalla kehitys-yhteistyövarojen nostamisen. Hallituspuolueet ovat hallitusohjelmassaan sitoutuneet "määrärahakehitykseen, joka vie Suomen kohti YK:ssa asetettua 0,7 prosentin tavoitetta".

Globberit seuraavat kansanedustajien lupauksen toteutumista globbarien verkkosivuilla. Edustajien lupaukset ja seurantasivu löytyvät osoitteesta: www.globbarit.fi/edustajaseuranta.

.....

Vesipullotempaus käynnistyy eduskunnassa torstaina 18.10.2007 klo 8.00-13.00 järjestettävällä tilaisuudella. Tempaukseen voi osallistua myös järjestämällä maakuntatapaamisen oman vaalipiirin kansanedustajan kanssa.

Tässä globbariverkoston jäsenille ja järjestöille tarkoitettussa tausta-aineistossa on vinkkejä tempauksen toteuttamiseen omassa vaalipiirissä sekä taustatietoa kehitys-yhteistyörahoituksesta ja laadukkaasta kehitys-yhteistyöstä. Lisätietoa tempauksesta löytyy myös globbarien verkkosivuilta osoitteesta: www.globbarit.fi/vesipullotempaus.

Kehitysavun sitominen tavaroiden ja palvelujen ostoon antajamaasta vähentää avun tehokkuutta jopa 30 prosentilla. Britanniaa ja Irlantia lukuun ottamatta kaikki EU-maat sitovat yhä osan avustaan.

- Apu tulisi myös kohdentaa paremmin. Julkilausutuista tavoitteista huolimatta Suomen apu ei mene sinne, missä sitä tarvittaisiin eniten: vain vajaa puolet avusta on suunnattu kaikkein köyhimmille maille.

Laadukas kehitys-yhteistyö ei myöskään voi toimia irrallaan muista politiikan aloista kuten kauppapolitiikasta. Suomen tulisi ottaa järjestelmällisesti huomioon eri politiikanalojen keskinäinen johdonmukaisuus ja päätösten vaikutus äärimmäisen köyhyyden vähentämiseen.

KEHITYSYHTEISTYÖ JA KÖYHDYTTÄVÄT RAKENTEET

Yksin kehitys-yhteistyöllä ei maailman köyhyyttä voiteta, mutta sillä on vaikutusta. Äärimmäiseksi köyhyydeksi määritellään usein se, että joutuu tulemaan toimeen alle dollarilla päivässä. Tällä mitapuulla maailmassa arvioidaan olevan noin 1,2 miljardia äärimmäisen köyhää ihmistä, joista valtaosa asuu kehitysmaissa.

Köyhyys ei kuitenkaan ole vain rahatulojen puutetta. Pohjimmiltaan köyhyydessä on kyse eriarvoisuudesta: resurssien ja vallan jaon epätasaisuudesta ihmisten ja yhteisöjen kesken.

Köyhdyttämisen käsite viittaa siihen, että erilaiset yhteiskunnalliset instituutiot luovat ne puitteet, joissa ihmisistä tulee rikkaita tai köyhiä. Eriarvoisuutta lisäävät rakenteet, järjestelmät ja käytännöt tekevät kehitysmaiden köyhistä köyhiä ja pitävät heidät köyhyydessä.

Köyhyys ei ole sattumaa eikä luonnonlaki, vaan aktiivisen toiminnan tai toimimattomuuden tulos. Siihen voidaan vaikuttaa murtamalla köyhdyttäviä rakenteita ja tukemalla ihmisiä heidän konkreettisisissa yrityksissään saavuttaa parempi elämä.

KOORDINOINNILLA VAIKUTTAVAMPAA APUA

Huonoimmillaan kehitysyhteistyö voi luoda ja ylläpitää eriarvoisuutta. Köyhimmät maat ja ihmiset kuitenkin tarvitsevat tukea köyhdyttävien rakenteiden haastamiseen ja köyhyyden vähentämiseen.

Keskeistä kehitysyhteistyön laadun parantamiseksi on köyhien maiden ja ihmisten päätätävällän sekä vastuun lisääminen, koordinaation parantaminen rahoittajien välillä ja varojen suuntaaminen köyhimmille ihmisille. Vesipullotempauksella halutaan korostaa erityisesti avun koordinaation tärkeyttä.

Avun koordinoinnilla tarkoitetaan sitä, että avunantajien ja toisaalta avunantajan ja vastaanottajamaan tulee toimia yhteistyössä päällekkäisyyksien karsimiseksi ja käytäntöjen yhtenäistämiseksi. Enimmillään köyhissä maissa käynnistyy jopa 800 uutta projektia vuosittain, ja hankkeista kirjoitetaan 2 400 neljännesvuosiraporttia kehitysavun tarjoajille.

Suomen keskittyminen kahdeksaan kehitysyhteistyön pääyhteistyömaahan parantaa mahdollisuuksia avun järkevään koordinaatioon ja tuloksellisuuteen. Suomen pääyhteistyömaita ovat Afrikassa Etiopia, Kenia ja Mosambik, Aasiassa Nepal ja Vietnam sekä Latinalaisessa Amerikassa Nicaragua.

Avun koordinaation lisäksi tavoitteena on, että Suomi parantaa kehitysyhteistyön laatua edistämällä:

- ▶ Köyhien maiden itsenäisen päätätävällän ja vastuun laajentamista kehitysyhteistyössä. Kansallisten köyhyydenvähentämissuunitelmien uudistaminen ja kansalaisten osallistaminen on tässä tärkeä keino.
- ▶ Kehitysyhteistyön talousehtojen lakkauttamista. Taloushallinto- ja ihmisoikeusehdot ovat oikeutettuja, mutta talouspolitiikan sanelu on epädemokraattista, tehotonta ja usein jopa vahingollista.

MITÄ ON GLOBBAAMINEN?

Globbaaminen on vaikuttamista maailmanlaajuisiin asioihin. Järjestöjen ja aktiivisten kansalaisten globbarit-verkosto kannustaa päättäjiä tekemään Suomesta aktiivisemmän toimijan globaalien eriarvoisuuden poistamiseksi.

Toiminnan ensisijainen kohderyhmä ovat kansanedustajat. Verkoston jäsenet eri vaalipiireissä järjestävät yhtä aikaa erilaisia tempauksia ja pitävät yhteyttä kansanedustajiin yhdessä sovitusta teemoista.

Lisätietoa: www.globbarit.fi. Helpoimmin saat tietoa ajankohdaisista globbausasioista liittymällä verkoston sähköpostilistalle samassa verkko-osoitteessa.

2. NÄIN OSALLISTUT: EDUSTAJATAPAAMISEN JÄRJESTÄMINEN

Vesipullotempauksen ideana on vakuuttaa kansanedustajat kehitysyhteistyön tarpeellisuudesta jakamalla vesipulloja, joiden etikettiin on tiivistetty viestimme ja vaatimuksemme. Osallistu järjestämällä tapaamisen oman vaalipiirisi edustajan kanssa, yksin tai yhdessä muiden globbarien tai järjestösi kanssa!

Tavoitteena on saavuttaa mahdollisimman monta kansanedustajaa. Oman vaalipiirin äänestäjien henkilökohtaiset yhteydenotot ovat kansanedustajille vahva kannustin toimia oikeudenmukaisemman maailman puolesta.

Tilaisuudesta voi järjestää pienimuotoisemman kansanedustajatapaamisen, jossa pääpaino on edustajaan vaikuttamisessa tai suuremman kampanjatapahtuman, jolla tavoitellaan myös näkyvyyttä mediassa.

Tilaisuuden järjestäjät voivat esimerkiksi kutsua yhden vaalipiirinsä edustajan reilun kaupan kahville tai yhteistyössä paikkakunnan eri järjestöjen kanssa järjestää keskustelutilaisuuden, jonne kaikki vaalipiirin päättäjät kutsutaan. Kukin voi järjestää tapaamisia omien resurssiensa mukaisesti.

tarkistetaan vuosittain valtiontalouden kehyspäätöksellä. Kehyksistä keskustellaan eduskunnassa, mutta se ei voi tehdä niihin muutoksia. Osa valtion menoeristä kuten valtionvelan korkomenot jäävät kehysten ulkopuolelle.

Ministeriöt sekä niiden alaiset virastot ja laitokset laativat kevättälvella hallituksen kehysten pohjalta tulo- ja menoarvioehdotuksensa ja toimittavat ne valtiovarainministeriölle. Kesällä valtiovarainministeriö valmistelee budjettia ja karsii neuvotellen muiden ministeriöiden kanssa niiden menokohteita sekä sopii budjetin yksityiskohdista.

Neuvottelujen jälkeen budjettikirja eli tässä vaiheessa tulo- ja menoarvioesitys menee painoon. Yleensä elokuun lopulla hallitus ns. budjettiriihessä käsittelee eduskunnalle annettavaa tulo- ja menoarvioesitystään.

Syksyllä esitys menee eduskuntakäsittelyyn. Valtion budjetista päättäminen on lain säätämisen ohella eduskunnan tärkeimpiä tehtäviä. Lähetekeskustelussa oppositio arvostelee ja hallitus puolustaa esitystä. Keskustelun päätteeksi budjettiesitys lähetetään valtiovarainvaliokuntaan lopullista valmistelua varten. Vuoden lopulla eduskunta viimein hyväksyy seuraavan vuoden budjetin täysistuntokäsittelyssä.

Ulkoasianministeriön talousarvioehdotuksessa vuodelle 2008 valtion kehitysyhteistyömenoiksi talousarvioehdotuksessa esitettiin yhteensä 825,9 miljoonaa euroa, joka vastaa noin 0,45 prosenttia bruttokansantulosta.

Lähde: www.vm.fi/vm/fi/09_valtiontalous/index.jsp

Monenkeskisellä kehitysyhteistyöllä tarkoitetaan maksajamaasta monenkeskiselle yhteisölle, yleensä YK:lle tai kansainvälisille rahoituslaitoksille, siirrettäviä, kehitysyhteistyöhön tarkoitettuja varoja.

Kahdenvälistä yhteistyötä ovat kaikki toiminnot, jotka eivät ole monenkeskistä yhteistyötä, mutta muuten täyttävät kehitysyhteistyölle asetetut ehdot. Tavallisin kahdenvälisen yhteistyön muoto on yksilöidyn kohdemaan kanssa toteutetuiksi sovitut hankkeet, joiden tavoitteena on kohdemaan taloudellisen kehityksen ja hyvinvoinnin edistäminen. Hieman yli puolet kaikesta kehitysavusta on kahdenvälistä.

Valtioiden lisäksi kehitysyhteistyötä tekevät monet kansalaisjärjestöt. Paikallisten ja kansallisten järjestöjen lisäksi myös kansainvälisten, kehityskysymyksiä käsittelevien kansalaisjärjestöjen määrä on huomattavasti lisääntynyt kahden viime vuosikymmenen kuluessa.

Lähde: www.kepa.fi/kampanjat/rahoitus/o7_prosenttia/taustatieto/index_html

MITEN KEHITYSYHTEISTYÖMÄÄRÄRAHOISTA PÄÄTETÄÄN?

Kehitysyhteistyömäärärahoista päätetään osana valtion budjetin. Raamit vuosibudjeteille asetetaan hallituksen budjettikehyksissä, jotka ohjaavat valtiontaloutta.

Hallitus päättää vaalikauden alussa budjetin menojen katon (kehityksen) koko vaalikaudeksi. Määrärahajakoa hallinnonaloittain

ASKEL 1: KUTSU VAALIPIIRISI YKSI TAI USEAMPI KANSANEDUSTAJA TAPAAMISEEN

Kuka tahansa voi osallistua vesipullotempaukseen sopimalla tapaamisen oman vaalipiirinsä kansanedustajan kanssa. Tapaamisen voi järjestää joko yhden tai useamman edustajan kanssa.

Ota yhteyttä sähköpostitse tai puhelimitse kansanedustajaan tai hänen avustajaansa ja tiedustele häneltä sopivaa tapaamisaikaa ja -paikkaa omassa vaalipiirissäsi. Vesipullotempaus jatkuu aina joulukuun 2007 puoliväliin saakka, jolloin eduskunta todennäköisesti hyväksyy ensi vuoden talousarvioesityksen. Seuraa tilannetta globbarien verkkosivuilla.

Globbarien verkkosivuilta osoitteesta www.globbarit.fi/vesipullotempaus/maakuntatapaamiset voit tarkistaa listan niistä kansanedustajista, joille vesipullo on jo toimitettu. Tapaa ensisijaisesti vaalipiirisi muita edustajia, jotta saamme mahdollisimman suuren joukon edustajia tavoitettua.

Kunkin vaalipiirin kansanedustajat, heidän avustajansa ja yhteystietonsa löytyvät eduskunnan verkkosivuilta osoitteesta:

web.eduskunta.fi/Resource.phx/eduskunta/organisaatio/kansanedustajat/kansanedustajatvaalipiireittäin.htm

Oman vaalipiirin voi tarvittaessa tarkistaa osoitteesta:

www.vaalit.fi/14742.htm

Kansanedustajia on tiedotettu tempauksesta ja siitä, että heidän vaalipiirinsä globbarit ovat yhteydessä heihin. Kutsussa on kuitenkin hyvä kertoa perustiedot tempauksesta ja globbariverkostosta. Pohjana voit käyttää tämän oppaan lopussa olevaa kutsupohjaa. Mitä henkilökohtaisempi viesti on, sitä paremmin se huomioidaan.

Tapaamisesta voi järjestää myös isomman kampanjatapahtuman kutsamalla kerralla paikalle kaikki vaalipiirin edustajat. Järjestäjien on silloin hyvä päättää tapahtumapaikka ja -aika. Kansanedustajilla on maanantaisin maakuntapäivä, joten se lienee monelle sopivin ajankohta.

Kepa voi korvata mahdollisia tilavuokria ja -tarjoiluja ennalta sovitun mukaisesti. Kepa korvaa myös globbarien matkakulut edustajatapaamisiin oman vaalipiirin alueella.

Joukolla toimiminen on usein antoisampaa! Kerää siis ryhmä kiinnostuneita henkilöitä järjestämään tapaamista. Kepasta osoitteesta globbarituki@kepa.fi voit myös kysyä vaalipiirisi globbariyhteyshenkilön yhteystietoja. Häneltä voit tiedustella, onko vaalipiirissäsi jo sovittuja edustajatapaamisia, joihin mennä mukaan.

Ilmoita sovitusta tapaamisesta Kepaan osoitteeseen globbarituki@kepa.fi, niin lisäämme tiedon tapahtumakalenteriin globbariverkoston nettisivuille.

ASKEL 2: TILAA MATERIAALIT

Vesipullotempauksen viestit ja vaatimukset on koostettu kansanedustajille jaettavaan vesipulloihin ja esitteisiin. Tilaa Kepasta osoitteesta globbarituki@kepa.fi viimeistään viikkoa ennen tapaamista tarvittava määrä:

- ▶ edustajille jaettavia pulloja ja esitteitä
- ▶ globbarin tausta-aineisto jokaiselle osallistujalle

Varaa pulloja ja esitteitä myös median edustajille, mikäli kutsut heitä paikalle.

MIKÄ KEHITYSYHTEISTYÖ?

Kehitysyhteistyöllä tarkoitetaan resurssien siirtoa rikkaista maista köyhien maiden kehitykseen ja siirron ohella käytävää keskustelua talous- ja sosiaalipolitiikoista. Kehitysyhteistyö on keino ohjata rahaa alueille, joilla yksityiset sijoitukset eivät ole tuottavia ja jotka pelkän talouden armoilla jäisivät huomiotta. Tällaisia ovat esimerkiksi monet sosiaalipalvelut ja koulutus.

Yhteistyön päätavoite on köyhyyden poistaminen maailmasta. Monet käyttävät köyhyyden poistamisen ja kehityksen mittarina YK:n inhimillisen kehityksen indeksiä, jossa kehityksen astetta määrittää odotettavissa oleva elinikä, saavutettu koulutustaso ja bruttokansantuote suhteutettuna asukaslukuun.

Käsitykset siitä, mitä kehitysyhteistyöllä ja kehityksellä tarkoitetaan, ovat vuosikymmenien saatossa muuttuneet yhdessä vallitsevien ideologioiden kanssa. Yhtenä esimerkkinä muutoksesta toimii itse kehitysyhteistyö-termi. Pari vuosikymmentä sitten puhuttiin vielä yleisesti ”kehitysavusta”. Vasta viime vuosina, kun on haluttu korostaa avunantajien ja vastaanottajien yhteistyötä sekä yhdessä oppimista, kehitysyhteistyö-termin käyttö on yleistynyt.

Teollisuusmaiden julkinen kehitysyhteistyö jakautuu kahdenväliin ja monenkeskiseen kehitysyhteistyöhön. Käytännössä kehitysyhteistyön muotoja ovat esimerkiksi kehitysyhteistyöhankkeet kohdemaassa, köyhien maiden valtionbudjettien rahoitus, tuki kohdemaan kansalaisjärjestöille, konfliktien ehkäisy sekä humanitaarinen apu katastrofialueille.

ESIMERKKI: PUHDAS VESI ON KAIKKIEN OIKEUS

Vaikka maailman vesivarat periaatteessa riittäisivät kaikille, ne eivät kuitenkaan jakaudu tasaisesti: alle miljardi ihmistä käyttää 86 prosenttia vesivaroista. Tällä hetkellä 1,1 miljardia ihmistä elää ilman puhdasta vettä ja 2,6 miljardilla ei ole mahdollisuutta perushygienian hoitoon.

Arvioidaan, että vuonna 2032 noin viisi miljardia ihmistä kärsii vesipuolasta. Vesi on hyvä esimerkki kehitysyhteistyön tarpeellisuudesta ja vaikuttavuudesta. Puhtaan juomaveden turvaaminen on yksi kahdeksasta YK:n vuosittaisista tavoitteista.

Kehitysyhteistyöllä turvataan veden saatavuus

- ▶ Esimerkiksi YK:n kehitysohjelma UNDP on edistänyt veden saantia. Maaseudulla puhdasta vettä oli 1960-luvulla saatavilla yhdelle perheelle kymmenestä, nyt kolmelle neljästä.
- ▶ Suomen kehitysyhteistyöllä on tuettu menestyksekkäästi muun muassa vesi- ja sanitaatiosektorin kehittämistä: Suomen tukema vesihanke Etiopiassa Amharan läänissä on tuonut puhtaan veden yli miljoonan ihmisen saataville. Hanke ja sen innovatiivinen yhteisörahoitusmenetelmä on saanut myös kansainvälistä huomiota.
- ▶ Useat suomalaiset järjestöt tukevat puhtaan veden ja sanitaation turvaamista kehitysmaissa muun muassa keräysten, koulutusten ja paikallisten projektien avulla.

Lisätietoa Suomen kehitysyhteistyöstä, tavoitteista ja saavutuksista löytyy myös ulkoasiainministeriön sivuilta www.formin.finland.fi.

MITÄ SANOA KANSANEDUSTAJAN TAPAAMISESSA?

1. Esittele itsesi ja mistä tulet. Kerro myös mahdollisesta järjestöstä, jossa toimit. Anna myös kansanedustajan esitellä itsensä.
2. Kerro vesipullotempauksen tavoitteista ja pääviestistä ja luovuta pullo ja esite edustajalle. Miksi Sinä haluat toimia näiden asioiden puolesta? Kerro konkreettisia esimerkkejä siitä, miksi kehitysyhteistyötä tarvitaan ja millaista on laadukas yhteistyö.
3. Kysy mitä edustaja ajattelee kehitysyhteistyön määrärahoista ja laadun parantamisesta.
4. Kiitä kansanedustajaa tapaamisesta.

Lisävinkkejä globbaukseen löytyy globbarien verkkosivuilta massaglobbauksen taustamateriaalista:

www.globbarit.fi/tempaukset/tempausarkisto/massaglobbaus/miten_valmistautua/10_vinkkia_globbaukseen/10_vinkkia_globbaukseen

Tilaisuuden järjestäjä voi itse valita, järjestääkö pienimuotoisemman kansanedustajatapaamisen, jossa pääpaino on edustajaan vaikuttamisessa vai yrittääkö saada tapaamiselle ja vesipullotempauksen viesteille myös näkyvyyttä mediassa.

Mikäli päätätte kutsua kerralla useamman kansanedustajan paikalle, kannattaa käyttää mahdollisuus saada sen avulla julkisuutta globbareille, vesipullotempaukselle ja Suomen toimintamahdollisuuksille köyhdyttämisen lopettamiseksi. Voitte tuoda mediassa esille myös oman järjestönne työtä. Mediahuomio lisää edustajien kiinnostusta osallistua.

VINKKEJÄ TIEDOTUKSEEN

► Ensimmäiseksi kannattaa valita tiedotusvastaava, jonka vastuulla on hoitaa materiaalit toimituksiin ja vastailla toimittajien tiedusteluihin. Tiedotusvastaavan yhteystiedot pitää olla mukana kaikessa toimituksiin lähtevässä materiaalissa.

► Kepa kirjoittaa tempauksesta ja sen taustoista tiedotepohjan, jota paikallisten tapaamisten järjestäjät voivat vapaasti muokata omiin tarpeisiinsa. Tilaa tiedotepohja osoitteesta globbarituki@kepa.fi.

► Kutsu toimittajat mukaan tapaamiseen. Kutsu on hyvä lähettää ajoissa, noin viikkoa ennen edustajatapaamista. Toimittajiin kannattaa olla yhteydessä myös puhelimitse, sillä henkilökohtainen yhteydenotto on tehokkaampi kuin pelkkä sähköposti.

► Miten herättää mediahuomiota? Paikallista mediaa kiinnostaa erityisesti paikallinen näkökulma: mitä meidän kunnassa tapahtuu näihin teemoihin liittyen? Kansanedustajatapaamisesta voi järjestää myös hauskan kampanjatapahtuman.

► Potentiaalisia kohderyhmiä ovat esimerkiksi isommat maakuntalehdet, paikalliset radiokanavat sekä paikallislehdet. Tiedotuksessa kannattaa hyödyntää myös massaglobbauksen mediakontakteja ja korostaa sitä, että globbarit seuraavat kansanedustajien tekemiä lupauksia. Listan massaglobbauksesta kirjoittaneista toimittajista saat osoitteesta globbarituki@kepa.fi.

► Vesipullotempauksen viesteille voi yrittää saada näkyvyyttä mediassa myös etukäteen, ennen varsinaista edustajatapaamista. Tällöin kannattaa olla yhteydessä toimituksiin todella hyvissä ajoin. Ennakkojutuissa kannattaa nostaa esille sitä, miksi tapaaminen järjestetään.

Keskeisimmät perusteet Suomen kehitysyhteistyövarojen lisäämiselle ovat:

► Varakkaiden maiden velvollisuus on tukea äärimmäisen köyhyyden vähentämistä ja ihmisoikeuksien toteutumista.

► Kehitysyhteistyö on tärkeää epidemioiden, ympäristötuhojen, huumekaupan ja rikollisuuden vähentämiseksi.

► Suomen kansainvälinen uskottavuus on kärsinyt siitä, että Suomen kehitysapu on alle EU-maiden keskitason.

► Kehitysyhteistyöllä on saavutettu paljon. Yksi iloinen esimerkki on koulua käyvien ugandalaisen lasten lukumäärän kasvu kolmesta kahdeksaan miljoonaan vuosina 1997–2003.

► Suomalaisten enemmistö on samaa mieltä – selvä enemmistö haluaisi Suomen kasvattavan kehitysyhteistyömäärärahojaan . 1)

Vesipullotempauksella halutaan tuoda esille erityisesti kehitysyhteistyön saavutuksia ja lisätä siten kansanedustajien uskoa kehitysapuun. Esimerkkejä saavutuksista voit omien kokemustesi lisäksi etsiä Kepan verkkosivuilta osoitteesta:

www.kepa.fi/kampanjat/rahoitus/07_prosenttia/taustatieto/saavutukset

1) Kyselytutkimus suomalaisten mielipiteistä ja tiedon tasosta kehitysyhteistyöstä (UM 2007)

TAULUKKO 1.
SUOMEN KEHITYSYHTEISTYÖMÄÄRÄRAHAT 2000-LUVULLA

Vuosi	Miljoonaa euroa	% BKT:sta
2003	494,3	0,35 (vahvistettu)
2004	547,3	0,37 (vahvistettu)
2005	725,7	0,46 (vahvistettu)
2006	658,6	0,39 (vahvistettu)
2007	746,3	0,43 (talousarvioesityksessä)
2008	825,9	0,45 (talousarvioesityksessä)
2009	-	-
2010	0,7	(sitoumus hallitusohjelmassa)

ASKEL 3: VALMISTAUDU TAPAAMISEEN

Kaikkien kansanedustajatapaamiseen osallistuvien on hyvä perehtyä ajoissa tempauksen tavoitteisiin ja vaatimuksiin esimerkiksi tämän oppaan avulla. Kohtaamiseen kansanedustajan kanssa kannattaa valmistautua huolella ja miettiä omaa puheenvuoroaan. Mikäli teitä on useampia, sopikaa puheenvuoroista.

Pyri tekemään kansanedustajan kohtaamisesta mahdollisimman luonteva keskustelutilanne. Sinun ei tarvitse olla asiantuntija keskustellaksesi maailmanlaajuisista kysymyksistä – pelkkä kiinnostus tai huolestuminen maailman tilasta riittää. Kansanedustajatkaan eivät välttämättä tiedä kehityskysymyksistä sinua enempää, joten tämä on hyvä tilaisuus nostaa ne yhteiseen keskusteluun. Jos sinulla on kysyttävää, voit aina kääntyä Kepan puoleen.

ASKEL 4: KERRO MITEN MENI!

Ilmoita mahdollisimman pian tapaamisen jälkeen Kepaan osoitteeseen globbarituki@kepa.fi tavatut kansanedustajat. Tiedot päivitetään globbarien verkkosivulle. Toimita myös oheinen palautelomake Kepaan.

Mikäli kansanedustajatapaamisessasi oli paikalla median edustajia ja siitä julkaistiin juttuja, lähetä tieto myös osoitteeseen globbarituki@kepa.fi. Otamme mielellämme vastaan myös lehtileikkeitä tai kopioita niistä. Kepa tekee vesipullotempauksesta mediaseurantaa ja kaikki tempaukseen osallistuneilta globbareilta tullut tieto on arvokasta.

Lisäksi voit kirjoittaa edustajatapaamisista ja niiden valmisteluista myös globbarien blogiin, joka löytyy osoitteesta www.globbarit.fi/blogit. Minkälaisia ideoita keksitte tapaamisen järjestämiseksi? Miten järjestelyt sujuivat? Keitä kansanedustajia tapasitte ja mistä keskustelitte? Blogiteksteistä muut globbarit saavat hyödyllisiä vinkkejä omiin edustajatapaamiisiinsa. Lähetä blogitekstisi osoitteeseen globbarituki@kepa.fi, niin julkaisemme sen.

3. KEHITYSYHTEISTYÖN MÄÄRÄSTÄ JA LAADUSTA

Vesipullotempauksen viesti kansanedustajille on, että haluamme heidän toimivan aktiivisemmin kehitysyhteistyön määrän nostamiseksi ja laadun parantamiseksi.

Tempauksen päävaatimukset ovat:

- ▶ Suomi voi parantaa avun tuloksellisuutta jatkamalla keskittymistä kahdeksaan pääyhteistyömaahan sekä muutamille sektoreille huomioiden muiden avunantajien toimet ja kumppanimaiden omat toiveet.
- ▶ Suomen tulee nostaa kehitysyhteistyömäärärahansa vähintään EU:ssa sovittuun 0,51 prosentin välitavoitteeseen vuonna 2010.

KEHITYSYHTEISTYÖMÄÄRÄRAHAT: MEILLE RIITTÄÄ 99,3 PROSENTTIA

Hallitus on hallitusohjelmassaan ja kevään 2007 kehyspäätöksessä sitoutunut nostamaan kehitysyhteistyömäärärahoja noin 370 miljoonalla eurolla vuoteen 2011 mennessä (0,55 prosenttia bruttokansantulosta). Hallitus ei ole kuitenkaan määritellyt aikataulua tai tavoitevuotta 0,7 prosentin tason saavuttamiseksi.

Hallitus päätti 23. toukokuuta valtiontalouden kehyksistä vuosille 2007 – 2011. Järjestöt vetosivat neuvottelujen alla, että kehyksiin kirjattaisiin sitova aikataulu kehitysyhteistyön 0,7 prosentin bruttokansantulotason saavuttamiseksi – hallitusohjelmasta se tiputettiin pois viime metreillä. Kehysriihi päättyi ainoastaan siunaamaan jo aiemmin kehitysyhteistyöhön sovitut noin 370 miljoonaa euroa. Uusista määrärahoista riihessä ei päätetty, ja aikataulu kehitysavun nostolle jäi edelleen kirjaamatta.

Vesipullotempauksella kannustetaan kansanedustajia vaatimaan vuoden 2008 budjettikeskustelussa hallitusta nostamaan Suomen kehitysyhteistyövarat EU:ssa sovittuun 0,51 prosentin välitavoitteeseen vuonna 2010 kasvattamalla kehitysapua tasaisesti vuosittain noin 0,04 prosenttiyksiköllä. Talouskehityksestä riippuen tämä tarkoittaa noin 100 miljoonan euron vuosittaista lisäystä. Katso taulukko 1 sivulla 14.

Suomen on seurattava Pohjoismaiden esimerkkiä ja täytettävä 0,7 prosentin apulupauksensa. Ruotsi, Norja, Tanska, Hollanti ja Luxemburg ovat jo saavuttaneet 0,7 prosentin tason. Myös Belgia, Espanja, Irlanti, Iso-Britannia ja Ranska ovat tehneet aikataulun 0,7 prosentin saavuttamiseksi vuosina 2010–2013.

NIITTA TAI TEIPPA VASTAUSLOMAKE KIINNI.

POSTIMERKKI

KEHITYSYHTEISTYÖN PALVELUKESKUS RY
GLOBBARI -KAMPANJA
TÖÖLÖNTORINKATU 2 A
00260 HELSINKI

Hyvä tempauksen järjestäjä!

Meistä olisi mukava tietää, miten koitte vesipullotempauksen: mikä oli mieluista, mikä oli vaikeaa, turhauttavaa, yllättävää? Oliko tempaus helppo toteuttaa ja koitteenko sillä olevan vaikutusta? Mitä mieltä olitte materiaalien ulkoasusta?

Palautathan tämän kaavakkeen täytettynä Kepaan mahdollisimman pian edustajatapaamisen jälkeen. Voit myös lähettää palautteesi sähköpostilla osoitteeseen *globbarituki@kepa.fi*

Edustajatapaaminen

Aika

Paikkakunta

Tavatut kansanaedustajat

Tempauksen järjestäjä(t)

Arvio tapahtuman onnistumisesta

Miten kansanedustaja suhtautui tempaukseen? Lupautuiko hän konkreettisiin toimiin kehitysyhteistyön määrän tai laadun edistämiseksi?

Terveiset ja toiveet Kepalle

Yhteystiedot (ei pakollinen)
